

7/7375, 7/7376, 7/7377
7/7378, 7/7379, 7/7380
7/7381, 7/7382, 7/7383
7/7384, 7/7385

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

19 Haziran 2012

.06/2012

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610-2675
Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 24.05.2012 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.00-67961 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Manisa Milletvekili Erkan AKÇAY'a ait 7/7375, 7/7376, 7/7377, 7/7378, 7/7379, 7/7380, Kütahya Milletvekili Alim IŞIK'a ait 7/7381, Yozgat Milletvekili Sadir DURMAZ'a ait 7/7382, Tekirdağ Milletvekili Candan YÜCEER'e ait 7/7383 ve İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin TANRIKULU'na ait 7/7384, 7/7385 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1-Görüş 7/7375, 7/7376, 7/7377, 7/7378,
7/7379, 7/7380, 7/7381, 7/7382, 7/7383,
7/7384, 7/7385 (21 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi

**:Erkan AKÇAY
Manisa Milletvekili**

Esas No

:7/7380

Ülkemiz, değişik ekolojik şartlara sahip olduğundan, pek çok bahçe bitkileri türünün yetiştiriciliğine imkân sağlamaktadır. Örtüaltı yetiştiriciliği (seracılık) de bu grup içerisinde önemli bir yere sahiptir. Türkiye örtüaltı üretim alanı ile Dünyada Çin, Güney Kore ve İspanya'dan sonra dördüncü sıradadır. 2010 yılı itibariyle toplam örtüaltı alanlarımız 56 bin hektarın üzerindedir.

Ülkemiz sera işletmeleri, tüm dünyada olduğu gibi, geleneksel ve modern işletmeler olarak ikiye ayrılmaktadır. Son yıllarda kurulan modern sera işletmelerinde daha modern teknikler kullanılmakla birlikte bu işletmeler toplam sera alanında ancak % 1 paya sahiptir. Geleneksel sera işletmelerinde düşük üretim teknolojilerinin kullanımı nedeniyle girdilerin yüksek olması, ürün kalitesinin ve veriminin yetersiz olması buna bağlı olarak yaşanan pazarlama güçlükleri, gibi önemli sorunlar bulunmaktadır.

Her soru teker teker cevaplandırılmak üzere;

SORU 1) Entansif tarımsal faaliyetlerin başında gelen seracılıkta birim alandan yüksek verim almak için yoğun olarak kullanılan üretim girdilerinin, kirlilik ve sağlık sorunlarına neden olabileceği endişesi neticesinde birçok ülkede alternatif çevre dostu üretim tekniklerine yönelme başlamıştır. Ülkemizde örtüaltı tarımsal üretim sürecinde gerçekleştirilen faaliyetler sonucu oluşabilecek kirlilik ve sağlık sorunlarını önlemeye yönelik herhangi bir çalışmanız var mıdır?

SORU 2) Ülkemizdeki seracılığın yapısal sorunları nelerdir? Bu sorunları azaltmaya yönelik olarak yapılan çalışmalar nelerdir?

SORU 3) Seracılıkta sürdürülebilirliğin sağlanmasına yönelik çalışmalarınız nelerdir?

CEVAP 1-2-3) Bakanlığımızca, Ülkemizdeki seracılıkta sürdürülebilirliği sağlamaya yönelik olarak; seraların yapısal özelliklerinin iyileştirilmesi, iklimlendirme ve alternatif enerji kaynaklarından faydalanma, kontrollü koşullarda üretim, işletmeleri kayıt altına alma, sertifikalı üretim materyali kullanımı, topraksız tarımın yaygınlaştırması, entegre hastalık ve zararlı yönetimi, sertifikalı güvenli ve izlenebilir gıda üretimi konularında çalışmalar yapılmaktadır.

Bakanlığımızca örtüaltı üretiminin geliştirilmesine yönelik yapılan çalışmalar içerisinde, örtüaltı işletmelerin, alternatif çevre dostu üretim tekniklerine yöneltilmesi amacıyla farklı destekler verilmekte, eğitim faaliyetleri yürütülmekte, izlenebilirlik, reçeteli ilaç kullanımı gibi bazı tedbirler de alınmaktadır.

Bakanlığımızca örtüaltı işletmelerin kayıt altına alınması çalışmaları kapsamında, ülke çapında örtüaltı üretim yapan üreticiler izlenebilmekte ve raporlanabilmekte örtüaltı üretime yönelik Bakanlıkça verilen destekler bu sistem üzerinden yapılmaktadır. Bu desteklerin bazıları şu şekildedir:

- Örtü altında iyi tarım uygulamaları desteği (2012 yılı itibari ile 100 TL/da.)
- Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi (Alternatif enerji kaynakları kullanılarak yapılan sera projelerine belirli bir üst limite kadar %50 hibe desteği dahil)

- Biyolojik ve Biyoteknolojik Mücadele Desteği (60-430 TL)
- Mazot Desteği, Gübre Desteği, Toprak Analizi Desteği,
- Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Desteği,
- TARSİM (Sera Sigortası) Desteği (Poliçenin % 50'si),
- Örtü altı Bombus Arısı Desteği (60TL/Koloni)

Ayrıca, seracılıkta çevresel ve ekonomik anlamda sürdürülebilirliğin sağlanması amacıyla, ürün kalitesinin ve veriminin artırılmasına, işletme büyüklüğünün artırılmasına, üretim masraflarının azaltılmasına, örtü altı tarımının çevreye olumsuz etkilerinin minimuma indirilmesine çalışılmaktadır.

SORU 4) İzlenebilirlik, sağlık ve çevre açısından tüketici güveninin sağlanması için büyük önem taşımaktadır. Taze olarak tüketilen ürünlerdeki izlenebilirlik oranı ülkemizde ne düzeydedir? Taze olarak tüketilen ürünlerde izlenebilirliği artırmaya yönelik herhangi bir çalışmanız var mıdır?

CEVAP 4) 13/06/2010 tarih ve 27610 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu’nun 24 üncü maddesinde “*gıda ve yem işletmecileri izlenebilirliği sağlamak amacıyla, üretim, işleme ve dağıtımın tüm aşamalarında, sorumluluğundaki gıda veya yemin, gıda ve yeme ilave edilecek her türlü maddenin ve gıdanın elde edildiği hayvanın takibinin yapılabilmesi için, bir sistem oluşturmak ve talep halinde bu bilgileri Bakanlığa sunmak zorundadır. Piyasaya arz edilecek gıda ve yem, izlenebilirliği sağlamak amacıyla, uygun şekilde etiketlenmek veya Bakanlıkça belirlenecek bilgi ve belgelerle uygun şekilde tanımlanmak zorundadır.*” ifadesi yer almaktadır.

Bakanlığımızca, gıda güvenilirliğini sağlamak ve halk sağlığını korumak amacıyla her türlü gıda maddesinin ve gıda ile temasta bulunan madde ve malzemenin teknik ve hijyenik şekilde üretim, işleme, muhafaza, depolama, pazarlamasını sağlamak, gıda maddelerinin üretiminde kullanılan her türlü ham, yarı mamul ve mamul gıda maddeleri ile gıda işlemeye yardımcı maddeler ve gıda ile temasta bulunan madde ve malzemelerin güvenliğine ilişkin kontrol ve denetimler risk esasına dayalı olarak, il bazında oluşturulan yıllık denetim programları da göz önünde bulundurularak yürütülmektedir.

5996 sayılı Kanun kapsamında işletmelerin izlenebilirliğinin sağlanmasına yönelik getirilen yükümlülükler bağlamında, satışı yapılan ürünlerin fatura, irsaliye, diğer alım-satım belgeleri, işletme kayıtları vb. ürünün gıda zincirinin belirlenmesine yönelik kontroller yapılmaktadır.

Ayrıca, izlenebilirliğin sağlanmasına yönelik, 5996 sayılı Kanun kapsamında yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Etiketleme Yönetmeliği’nin 8’inci maddesinde etikette bulunması zorunlu bilgiler belirlenmiştir. Zorunlu etiket bilgilerinin, bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak gıdalarda bulunması ve kolayca erişilebilir olması sağlanmaktadır.

Mevzuat çerçevesinde belirlenen gereklilikleri sağlamayan gıda işletmecilerine 5996 sayılı Kanun kapsamında yasal yaptırımlar uygulanmaktadır. “Bitkisel Üretimde Kullanılan Bitki Koruma Ürünlerinin Kayıtlarının Tutulması ve İzlenmesi Hakkında Yönetmelik” kapsamında; ülkemizde 2008 yılından itibaren bitkisel üretimde kullanılan kimyasallarla ilgili kayıtlar tutulmakta olup, bu kayıtlarda uygulanan kimyasalların ticari adı, aktif maddesi, uygulama tarihi ve dozu gibi bilgiler üretici kayıt defterine kayıt edilmektedir. Bu kayıtlar yapılan resmi kontrollerde ve izleme çalışmalarında kontrol edilmektedir.

SORU 5) Gıda güvenliği ve sertifikasyonunun sağlanmasına yönelik bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?

CEVAP 5) Gıda güvenilirliğinin sağlanmasına yönelik Bakanlığımızca AB mevzuatıyla uyumlu olarak, 13/06/2010 tarih ve 27610 sayılı Resmi Gazete'de "5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu" yayınlanmış olup; bu Kanun çerçevesinde yayınlanan ikincil mevzuatımız AB mevzuatı ile uyumlu hale getirilmiştir.

Ülkemiz genelinde faaliyet gösteren gıda ve gıda ile temasta bulunan madde ve malzemeleri üreten, satan ve toplu tüketime sunan onay ve kayıt kapsamındaki gıda işletmelerinin denetim ve kontrol hizmetleri, 5996 sayılı Kanun ve bu Kanun kapsamında yayımlanan yönetmelik, tebliğ ve talimatlar çerçevesinde, İl ve İlçe Müdürlüklerimizde görevli 4635 kontrol görevlisi tarafından yürütülmektedir.

Bakanlığımız tarafından risk esasına göre, taklit ve tağşişin önüne geçilmesi, tüketicinin aldatılmasının önlenmesi ve gıda güvenilirliğinin temini için ön bildirim gereken hâller dışında, önceden haber verilmeksizin, yıllık denetim programlarının yanı sıra şüphe, şikâyet, ihbar, inceleme, izlenebilirliğin sağlanması, izleme, gözetim ve tetkik amaçlarının yanı sıra BİMER ve ALO GIDA 174 kapsamında şikayet edilen ürün ve firmalara yönelik olarak piyasa denetimleri yapılmaktadır.

5996 sayılı Kanuna göre Bakanlığımız, tüketicilerin azami seviyede korunması amacıyla, gıda ve yem ile ilgili genel ve özel hijyen esasları ile tehlike analizi ve kritik kontrol noktaları ilkelerine dayalı düzenlemeleri, resmi kontrollerin yapıldığını belirten sağlık işareti, tanımlamaya ilişkin işaretlemeler ve izlenebilirlikle ilgili diğer özel düzenlemeleri kapsayan hijyen esaslarını belirlemektedir. Birincil üretim hariç olmak üzere, gıda ve yem işletmecisi, tehlike analizi ve kritik kontrol noktaları ilkelerine dayanan gıda ve yem güvenilirliği sistemini kurmak ve uygulamakla yükümlüdür. Gıda ve yem işletmecisi, üründe veya ürünün üretim, işleme veya dağıtım aşamalarında değişiklik olması hâlinde, tehlike analizi ve kritik kontrol noktaları ilkelerine dayanan sistemin uygulanmasını gözden geçirmek, sistemde gerekli değişiklikleri yapmak ve bu değişiklikleri kayıt altına almak zorundadır.